

12. august 2011

EM 2011/65

Jeg fremsætter hermed følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at afskaffe medbyggerordningen.

(Medlem af Inatsisartut Niels Thomsen, Demokrationerne)

Begrundelse

Som samfund har vi sat os selv som mål, at vi vil skabe et selv bærende samfund. Dette manifesterede sig ved Selvstyrets indførelse den 21. juni 2009. Med Selvstyrets indførelse fik vi en række rettigheder. Med rettighederne fulgte pligterne. Den grønlandske selvstyrekommission tilkendegav i sin betænkning i april 2003, at:

”Overensstemmelse mellem rettigheder og forpligtelser tolker Selvstyrekommissionen således, at forøget selvstyre må baseres på en mere selv bærende økonomi. En selv bærende økonomi må grundlæggende forstås som en økonomi, hvor vort samfund gør sig mindre afhængig af statens bloktilskud og øvrige opgaveløsning i Grønland”. (Grønlandsk-dansk selvstyrekommissions betænkning om selvstyre i Grønland, 2008: 453).

I praksis kommer dette til udtryk ved, at bloktilskuddet fortsætter reelt uændret, dvs. justeret med pris- og lønudviklingen. Den logiske konsekvens er, at vi som samfund har forpligtet os til at skabe en kontinuerlig økonomisk vækst.

For at skabe den nødvendige økonomiske vækst er det vigtigt at sikre, at forudsætningerne for at kunne skabe vækst er til stede. Ét af de væsentligste kriterier for at skabe vækst er, at befolkningen har boliger at bo i, i de steder, hvor der ud fra naturlige erhvervsudviklingsmuligheder er arbejdspladser.

Desværre må vi i dag konstatere, at der er store ventelister i de større byer. Dette er blevet til som en konsekvens af, at man i alt for lang tid har bygget uden at tage hensyn til aktuelle og fremtidige demografiske og erhvervsudviklingsmæssige hensyn.

Omvendt har der historisk set været gunstige vilkår for at kunne bygge boliger uden skelen til de nævnte samfundsmæssige udviklingsvilkår og tendenser. Dette er hverken retfærdigt eller solidarisk. Omvendt er det en politik, der uomtvisteligt vil fastholde tilskudssamfundet – stik imod Selvstyrets ånd og mål om øget ansvar og økonomisk selv bærenhed.

På denne baggrund vil vi fra Demokrationerne gøre op med den ordning der populært kaldes lån til medbyggerhuse. Referencerammen er Landstingsforordning nr. 11 af 19. november 2007 om støtte til boligbyggeri, fælleshuse, byggesæt m.v. Ifølge forordningens § 50 ydes lånet som et rente- og afdragsfrit lån, som nedskrives lineært over lånets løbetid på 33 år med lige store andele hvert år.

Demokraterne anser denne konstruktion som en gave. Vi finder det aldeles uretfærdigt mere eller mindre at forære huse til personer bosiddende på konkrete steder eller med specifikke indkomstforhold, mens landets øvrige borgere ofte i de større byer må afholde boligudgifter på op til typisk 10-15.000 kr. om måneden, såfremt de ønsker at bo i eget hus.

Vores budskab er, at vi skal væk fra tilskudssamfundet. Vi skal have et retfærdigt samfund, hvor ingen unødigt og usolidarisk får gaver. Selvstyrekommissionen gjorde det klart mere end nogensinde før, at der skal være overensstemmelse mellem rettigheder og pligter. Dette fordrer, at vi alle tager ansvar for anvendelsen af samfundets midler. Derfor må folk selv drage konsekvenserne af deres frie valg af bosted.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

Der vil være økonomiske konsekvenser ved dette forslag, da dette vil medføre behov at ændre Landstingsforordning nr. 11 af 19. november 2007 om støtte til boligbyggeri, fælleshuse, byggesæt m.v. Der skal derfor afsættes administrative ressourcer til det lovforberedende arbejde, herunder høringer mv. Det vurderes, at de økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige vil være på 1/2 AC-årsværk af 500.000. En afskaffelse af medbyggerordningen vil på sigt nedsætte Selvstyrets udgifter med 15.mio. kr., jvf. hovedkonto 89.72.12.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv.

Der kan være økonomiske konsekvenser for det private erhvervsliv. Den mulige økonomiske konsekvens kan være i form af, at private aktører i byggebranchen på visse lokationer kan få mindre at lave. Det er umiddelbart svært, samlet set at udmåle størrelsen af den økonomiske konsekvens for det private erhvervsliv. En anden mulig økonomisk konsekvens er, at det private boligmarked i de bosteder hvortil, der kan bevilliges medbyggerhuse, vil få muligheder for tilnærmelsesvis at operere på markedets betingelser.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne.

Der vil være økonomiske konsekvenser for de borgere, der har mulighed for at udnytte den eksisterende ordning. Størrelsen af den økonomiske konsekvens for denne gruppe kan være betydelig. Det følger af sagens natur, at denne gruppe fremadrettet vil blive nødsaget til at skulle betale mere for deres bolig, såfremt de ønsker at bo i eget hus. Det skal bemærkes, at denne nævnte gruppe udgør en mindre del af den samlede grønlandske befolkning.

Omvendt vil borgere, der ikke er berettiget til at komme i betragtning til et medbyggerhus i fremtiden slippe for over deres skattebetaling at skulle være med til at subsidiere, denne ordning. Dette er helt i tråd med det grønlandske folks ønske om, at tage ansvar, jf. indførelsen af selvstyre.

Med disse ord overgiver jeg forslaget til Inatsisartuts velvillige behandling.